

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทนี้จะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ตามตัวแปรดังต่อไปนี้ คือ วุฒิการศึกษาของผู้บริหาร ประสบการณ์ในการบริหาร และขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อประมวลข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (ผ่องศรี วาณิชศุภวงศ์ 2546 : 103) เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 130 คน

2. เครื่องมือในการวิจัย

1) รูปแบบของเครื่องมือ

เครื่องมือการวิจัยที่ใช้ในการเก็บข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ก.เป็นแบบสอบถาม แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยผู้วิจัยได้หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 96 โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน ใน 6 ด้าน ดังต่อไปนี้ คือ ด้านการกำหนดนโยบาย ด้านการประพฤติเป็นแบบอย่าง ด้านการอบรมสั่งสอน ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านการจัดอาคารสถานที่ และด้านการสัมพันธ์ชุมชน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ที่เกี่ยวกับ บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยศึกษาอัลกรุอาน อัลหะดีษ เอกสารเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมอิสลามและงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง และเก็บข้อมูลภาคสนามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน ประกอบด้วยแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามด้วยตัวเอง จำนวน 130 ฉบับ ตอบแบบสอบถามและส่งคืนมา 130 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และแบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยขอสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 18 คน ตอบรับการสัมภาษณ์ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ก.แบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าสถิติ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ เพื่อนำมาประกอบการอภิปรายผลในการค้นคว้า

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ได้ดำเนินการ ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ ด้านการกำหนดนโยบาย ด้านการประพฤติเป็นแบบอย่าง ด้านการอบรมสั่งสอน ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านการจัดอาคารสถานที่ และด้านการสัมพันธ์ชุมชน วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยคณิต (\bar{x}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ทดสอบค่าที (T-test) และทดสอบค่าเอฟ (F-test)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริม

คุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด โดยการสังเคราะห์ความคิดเห็นที่มีความคล้ายคลึงกัน และจัดหมวดหมู่ตามประเด็นต่างๆของข้อเสนอแนะ แล้วหาค่าความถี่เพื่อนำมาประกอบการอภิปรายผล

ข.แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาจาก 2 กลุ่ม คือ ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหาร ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยสรุปประเด็นสำคัญ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี วิเคราะห์โดยสรุปประเด็นทั้ง 6 ด้าน โดยนำเสนอเชิงบรรยายประกอบการอภิปรายผล

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริม

คุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์โดยสรุปประเด็น สำคัญแล้วนำเสนอเชิงบรรยายประกอบการอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษา บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี สรุปผลการวิจัย ดังนี้ คือ

1.บทบาทของผู้บริหาร ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

จากการศึกษา บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ใน 6 ด้าน คือ ด้านการกำหนดนโยบาย ด้านการประพฤติเป็นแบบอย่าง ด้านการอบรมสั่งสอน ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านการจัดอาคารสถานที่ และด้านการสัมพันธ์ชุมชน โดยรวม และรายด้าน พบว่า มีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.07, S.D. = 0.03$) ส่วนบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่น คือ ด้านการประพฤติเป็นแบบอย่าง ($\bar{x} = 4.49, S.D. = 0.08$) และบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น คือ ด้านการจัดอาคารสถานที่น้อยที่สุด คือ ($\bar{x} = 3.66, S.D. = 0.10$)

2. ผลการเปรียบเทียบ บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำแนกตามตัวแปรต่างๆ ปรากฏผลดังนี้

2.1 วุฒิการศึกษาของผู้บริหารต่างกัน ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน แต่ในรายด้านพบว่า ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน สูงกว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี ส่วนด้านการกำหนดนโยบาย การประพฤติเป็นแบบอย่าง ด้านการอบรมสั่งสอน ด้านการจัดอาคารสถานที่ และด้านการสัมพันธ์ชุมชน พบว่าไม่แตกต่างกัน

2.2 ประสบการณ์ของผู้บริหารต่างกัน ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

2.3 ขนาดสถานศึกษาต่างกัน ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

3. การรวบรวมข้อเสนอแนะ

ผลจากการรวบรวมข้อเสนอแนะที่ผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้ข้อมูลในแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ สรุปได้ ดังนี้ คือ ด้านการกำหนดนโยบาย ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้ชัดเจน กำหนดให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้อง คุณธรรม จริยธรรม ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ด้านการประพฤติเป็นแบบอย่าง ผู้บริหารต้องปฏิบัติเป็นตัวอย่างด้านคุณธรรม จริยธรรม เช่น การให้สละม การตรงต่อเวลา การซื่อสัตย์ การรับผิดชอบต่อหน้าที่ ด้านการอบรมสั่งสอนผู้บริหารต้องจัดให้มีการอบรม คุณธรรม จริยธรรม อย่างจริงจัง ทั้งจากบุคลากรภายในและนักวิชาการภายนอก การจัดอบรมควรเป็นในรูปแบบกิจกรรม นักเรียนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ด้านการจัดกิจกรรม ผู้บริหารต้องกำหนดให้ทำโครงการ กิจกรรมด้าน คุณธรรม จริยธรรมบรรจุในแผนปฏิบัติการประจำปี กิจกรรมควาอูยามเข้า ละหมาดญามาอะ อ่านอัลกรุอ่าน ฟัง

หะดีษที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในทุกๆวัน ให้นักเรียนมีส่วนร่วม สื่อนักเรียนมีการประเมินการทำ ความดีของนักเรียน ด้านการจัดอาคารสถานที่ สนับสนุนให้มีการจัดห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ คุณธรรมจริยธรรม จัดให้มีป้ายนิเทศอายะฮ์อัลกุรอาน อัลหะดีษ ประโยค คำคมภาษาอาหรับ ติดไว้ตาม อาคารเรียน ห้องเรียน หรือบริเวณโรงเรียนที่เหมาะสม จัดแข่งขันห้องเรียนสวยงาม การปรับแต่ง ต้นไม้รอบๆอาคารให้มีความร่มรื่น การกำหนดบริเวณของนักเรียนชายนักเรียนหญิงก็เป็นการแฝง เรื่อง ของคุณธรรมจริยธรรม และสุดท้ายด้านการสัมพันธ์ชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมใน กิจกรรมของโรงเรียนตามโอกาสที่เหมาะสม ให้นักเรียนออกไปช่วยเหลือชุมชน อ่านคุตบะฮ์ ละหมาด ญานาซะ ออกไปทำความสะอาดศาสนสถานพร้อมกับชุมชน

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยได้อภิปราย ผลในประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

1. ผลจากการวิเคราะห์ บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ปรากฏผลคล้าย ละเอียดต่อไปนี้

1.1 บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอน ศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ผลการศึกษาโดยรวม และเรา ยืนยัน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาอยู่ใน ระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษา อาคม สมบัติแก้ว (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมที่พึง ประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

เหตุที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะการที่มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตามมาตรา 6 สำนักงานปลุฎิรูปการศึกษา (2543 : 1) ได้กำหนดให้มีการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ คือ ด้านครูและ นักเรียน โดยให้มีการจัดการศึกษาในประเทศที่ ส่งเสริมการศึกษาในทุกด้าน พร้อมทั้งกำหนดให้มี หน่วยงานตรวจสอบและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาในทุกระดับการศึกษา จะส่งผลให้ สถานศึกษามีการจัดการศึกษามีการพัฒนาในทางที่ดีขึ้น การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาในทุก ระดับมีการปรับปรุง ตลอดจนการพัฒนาในทุกด้านทำให้ กิดการกระตุ้นในการทางานให้มีการพัฒนา มากขึ้น ประกอบกับการมีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ .ศ.2544 มีการเน้นในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ที่เห็นคุณค่าด้านคุณธรรมจริยธรรมมากเป็นพิเศษ (กระทรวงศึกษาธิการ , 2544: 29-30) โดย

กำหนดในหลักสูตร คือ สถานศึกษาต้องจัดหลักสูตรของสถานศึกษาขึ้น โดยยึดหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการเป็นหลัก ในกรณีนี้เป็นการเสริมบทบาทของการบริหารสถานศึกษาที่ผู้บริหารต้องมีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษา เพื่อรับการเปลี่ยนแปลงมากกว่าเดิม จากการกำหนดในกฎหมายการปฏิรูปการศึกษาและหลักสูตรดังที่กล่าวมาแล้ว ทำให้บทบาทของผู้บริหารจึงอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษา อาคม สมบัติแก้ว (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประพฤติเป็นแบบอย่างมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะสภาพปัจจุบัน ทุกฝ่ายมีความตระหนักและส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยเฉพาะผู้นำ คือผู้บริหารสถานศึกษาต้องได้รับการประเมินจากผู้บังคับบัญชามากขึ้น เช่น จากการประเมินประจำปีด้านการพิจารณาความดีความชอบปีละ 2 ครั้ง คือ เดือนกันยายนและมีนาคม การประกันคุณภาพการศึกษาจากมาตรฐานของสำนักงานรับรองการประเมินคุณภาพระดับประเทศ ทุกๆ 5 ปี การประเมินคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกๆ 3 ปี ตลอดจนกระแส การพัฒนาคน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในมาตรา 6 กำหนดว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมจริยธรรมใน การดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สำนักงานปฏิรูปการศึกษ (2543 : 9) ส่วนในด้านการจัดอาคารสถานที่ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษามีระดับการปฏิบัติซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การบริหารสถานศึกษาต้องมีการจัด ระบบการใช้ทรัพยากรมีการควบคุมและการกำกับ มีขั้นตอนมาก การดำเนินการต่างๆ การทำงานต้องแข่งกับเวลา ผู้บริหารอาจปฏิบัติได้น้อย บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีผลด้านการจัดอาคารสถานที่ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น

1.2 ผลจากการวิเคราะห์ในด้านต่าง ปรากฏ ดังนี้ คือ

1.2.1 ด้านการกำหนดนโยบาย จากการวิเคราะห์ในรายละเอียด พบว่า ในเรื่องการกำหนดหลักการปฏิบัติของนักเรียนที่เกี่ยวข้องหรือสอดคล้องกับคุณธรรมจริยธรรมในห้องเรียนเป็นสิ่งสำคัญ มีการส่งเสริมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องตามแนวคิดของ (สมนึก ชาติทอง, 2548 : 221) กล่าวว่าการดำเนินการปลูกฝังเด็กด้านจริยธรรมเป็นงานที่ สถานศึกษาต้องคำนึงถึงให้มาก ประกอบกับในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นหลักสูตรของสถานศึกษาที่ให้ทุกสถานศึกษาต้องกำหนดหลักการปฏิบัติของนักเรียนที่เกี่ยวข้องหรือสอดคล้องกับคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละสถานศึกษาทำให้เรื่องการกำหนดหลักการปฏิบัติของนักเรียนที่เกี่ยวข้องหรือสอดคล้องกับคุณธรรมจริยธรรมในห้องเรียนเป็นสิ่งสำคัญ เป็นที่สนใจของทุกฝ่ายจึงมีการส่งเสริมอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะชุมชนให้ความสำคัญและสนับสนุน ด้านคุณธรรมจริยธรรมต้องการให้ บุตรหลานของตนที่เรียนอยู่ในสถานศึกษา เป็นคนดีมีศีลธรรมปฏิบัติตามหลักศาสนา ประกอบกับ สถานศึกษามีกรรมการสถานศึกษาที่มีส่วนร่วมและมีอำนาจให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา . 2549 : 75) จึงมีส่วนในการส่งเสริม ให้สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายไว้ในแผนปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษา

1.2.2 ด้านการประพุดติเป็นแบบอย่าง จากการวิเคราะห์ในรายละเอียดพบว่า การให้ ความสำคัญเรื่องการปฏิบัติตามหลักการของศาสนาอิสลามอย่างเคร่งครัด ผู้บริหารสถานศึกษามีการ ส่งเสริมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่นๆ สอดคล้องกับ การศึกษา ของปรีชา ชันชไพพรศรี (2535 : 10) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณธรรมผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาตาม ทักษะของผู้บริหาร โรงเรียนและผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียนและครูในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผล การศึกษาพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนมีการปฏิบัติตามคุณธรรมสูงทุกด้าน

ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะสภาพสังคมปัจจุบันมีการกระตุ้นให้ทุกสถานศึกษาประกาศเอกลักษณ์ และอัตลักษณ์ของสถานศึกษา จึงทำให้ทุกสถานศึกษามีการส่งเสริมในระดับสูงเมื่อพิจารณาในด้านนี้

1.2.3 ด้านการอบรมสั่งสอน จากการวิเคราะห์ในรายละเอียด พบว่า ในเรื่องการมีความ เชื่อมั่น ในคุณธรรมจริยธรรมและมีเหตุผล ตามแบบอย่างของท่านรอซูลลอส มี การส่งเสริมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ งานวิจัยของสุภาพร สุขสวัสดิ์ (2552) ได้ทำการ ศึกษาการพัฒนา และแนวทางการพัฒนา คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนสตรีรัตนบุรี พบว่าการสอนควรสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ในทุกรายวิชา มีการวัดผลด้านคุณธรรมจริยธรรมควบคู่กับเนื้อหาสาระการเรียนการสอน ครูเป็นกลไก สำคัญในการขัดเกลานักเรียน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนและบุคลากรอื่นในสถานศึกษาตระหนักที่จะให้ทุกคนใน สถานศึกษาและในสังคมมีคุณธรรมจริยธรรมตามที่กำหนดในศาสนาอิสลามและพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ส่วนด้านการประกวดการเขียนบทความสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม มี ค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่นๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการให้มีการค้นคว้า เช่น ให้เด็กเข้าห้องสมุด การหาความรู้ จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เป็นการปฏิบัติประจำวันของนักเรียนทุกคน แต่แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา โดยเฉพาะในสถานศึกษาเขตชนบท ในด้านความพร้อมมีน้อย เพราะขาดวัสดุอุปกรณ์และสื่อการศึกษา การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมจึงมีการส่งเสริมและดำเนินการน้อย

1.2.4 ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน จากการวิเคราะห์ในรายละเอียดพบว่า การจัดกิจกรรมก ารดูแล เป็นประจำมีการส่งเสริมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น สอดคล้องตามแนวคิดของ จินดา สิทธิฤทธิ์ (2523 : 18) กล่าวว่า ในภาคปฏิบัติของการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรมแก่นักเรียน นั้น ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูคำนึงถึงหลักเกณฑ์ในการจัดดังนี้ คือ กิจกรรมที่จัดควรมีสภาพ

เหมาะสมกับวัยและสิ่งแวดล้อมปฏิบัติสม่ำเสมอ คณะครูและผู้ปกครองนักเรียนควรร่วมมือกันผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรร่วมปรึกษาหารือกัน เพื่อช่วยแก้ปัญหาอุปสรรค ควรมีการยกย่อง ลงโทษ ชมเชย หรือให้รางวัลควบคู่กันไปด้วย

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเป็นเรื่องสำคัญในศาสนา ชุมชนในท้องถิ่นให้ความสำคัญอย่างยิ่ง การจัดกิจกรรมนักเรียน จะมีการปรึกษาหารือกันในกลุ่ม และชุมชนมีส่วนร่วม ประกอบด้วยหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ได้กำหนดหลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกระทรวงศึกษาธิการ (2544:1-3) กล่าวคือ “ให้ยึดหลักการมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนมีส่วนในการจัดกิจกรรม ” ส่วนการจัดกิจกรรมได้ว่าที่หรือการปฐกถาด้านคุณธรรมจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาอาจจะจัดกิจกรรมได้ไม่ดีเท่าที่ควร และอาจคิดว่าต้องใช้เวลามาก ควรจะสอนวิชาการมากกว่า สอดคล้องกับการศึกษา จรรยา เกษ โพนทอง (2527: 82) ศึกษาการจัดกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยภูมิตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าหมวดกิจกรรมและครูที่ปรึกษากิจกรรม ผลการศึกษา พบว่า โรงเรียนให้ความสำคัญวิชาการมาก และเห็นความสำคัญของกิจกรรมเป็นอันดับรอง

1.2.5 ด้านการจัดอาคารสถานที่ จากการวิเคราะห์ในรายละเอียดพบว่า การจัดบรรยากาศในห้องเรียนตรงตามหลักคำสอนของอิสลามและเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักเรียน มีการส่งเสริมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น สอดคล้องตามแนวคิดของ ซำเล็ง วุฒิจันทร์ (2524: 140 - 142) ได้กล่าวว่า “โรงเรียนเป็นสถานศึกษาที่อบรมกล่อมเกลานักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของสังคม และประเทศชาติ จึงมีหน้าที่ต้องจัดและพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ให้เอื้ออำนวยต่อการปลูกฝังและเสริมสร้างจริยธรรม

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เพื่อเป็นการกระตุ้นเตือนให้เด็กได้คิดตระหนักถึงคุณธรรมจริยธรรมอยู่เสมอและช่วยให้เด็กเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้คุณธรรมจริยธรรม อาคารสถานที่บริเวณโรงเรียนทำให้นักเรียนได้ซึมซับในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม นักเรียนมีความตั้งใจและมีสมาธิ สอดคล้องตามแนวคิดของ ซำเล็ง วุฒิจันทร์ (2524: 140 - 142) ได้กล่าวว่า “โรงเรียนเป็นสถานศึกษาที่อบรมกล่อมเกลานักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของสังคม และประเทศชาติ จึงมีหน้าที่ต้องจัดและพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ให้เอื้ออำนวยต่อการปลูกฝังและเสริมสร้างจริยธรรม

1.2.6 ด้านการสัมพันธ์ชุมชน จากการวิเคราะห์ในรายละเอียดพบว่า ทางโรงเรียนมีการอบรมแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้ปกครองเพื่อเป็นการสัมพันธ์ชุมชนและเสริมแรงในเรื่องการอบรมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน มีการส่งเสริมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูง สอดคล้องตามหลักการในพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 1 มาตรา 9 (5) และ (6) ที่ได้กล่าวถึงเรื่องการระดม

ทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ และเน้นการมีส่วนร่วมของบุคคลภายนอกให้เข้ามามีส่วนช่วยสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียนเพื่อให้เกิดผลดีกับนักเรียน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเป็นโรงเรียนที่มาจากการสนับสนุนช่วยเหลือของชุมชน การอบรม แลกเปลี่ยนความรู้กับผู้ปกครองเพื่อเป็นการสัมพันธ์ กับชุมชนและเสริมแรงในเรื่องการอบรมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนจึงมีความสำคัญ มาก สอดคล้องตามหลักการในพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 1 มาตรา 9 (5) และ (6) ที่ได้กล่าวถึงเรื่องการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ และเน้นการมีส่วนร่วมของบุคคลภายนอกให้เข้ามามีส่วนช่วยสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียนเพื่อให้เกิดผลดีกับนักเรียน

2. ผลการเปรียบเทียบ บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี พบว่า

2.1 สถานศึกษาที่ผู้บริหารมีวุฒิต่างกัน ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป มีการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาโดยรวม และรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษา เพ็ญพร เหมบุปผะ (2539 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องสมรรถภาพในการบริหารงาน โรงเรียนประถมศึกษาที่มี วุฒิต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สภาพปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษาทุกคน ได้รับการอบรมผู้บริหารในหลักสูตรเดียวกัน คือหลักสูตรการอบรมผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนมีตำแหน่งอย่างเดียวกันคือ ผู้อำนวยการโรงเรียน ในทุกสถานศึกษาไม่ว่าขนาดเล็กหรือใหญ่ และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิปริญญาตรี หรือมีวุฒิปริญญาโทขึ้นไป ต้องมีการพัฒนาตนเองตลอดเวลา ไม่ว่าจะมิวุฒิปริญญาตรีหรือ ปริญญาโท การพัฒนาตนเองจะมีตลอดเวลา ทำให้เกิดความรู้ที่สามารถบริหารสถานศึกษาได้เท่าเทียมกัน และสถานศึกษาต้องพร้อมรับการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาจากผู้บังคับบัญชาโดยตรง คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกๆปี หรืออย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง เพื่อการพิจารณาความดีความชอบ และรับการประเมินจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีมาตรฐานให้สถานศึกษาได้ปฏิบัติ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ .ศ. 2542 จึงต้องกระตือรือร้นอยู่เสมอ นอกจากนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเดียวกัน จะมีความรู้ในระบบบริหารแบบเดียวกัน จึงมีความสามารถที่ไม่แตกต่างกัน โดยเฉพาะความรู้ด้านการบริหาร สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 4) ได้เสนอแนวคิดและแนวปฏิบัติ ดังนี้ คือ นักบริหารที่ดี จำเป็นต้องหาความรู้ศึกษาและฝึกรวมตนเองอยู่เสมอจะอ้างว่าไม่ได้รับการฝึกรวมมาก่อนไม่ได้ ทั้งนี้จะสังเกตได้จากผู้บริหารที่มีวุฒิเหมือนกันแต่การปฏิบัติงานจะมีผลสำเร็จไม่เหมือนกัน

ในทำนองเดียวกันผู้บริหารมีวุฒิต่างกันการบริหารจะสำเร็จ เหมือนกันได้ทั้งนี้ อาจจะขึ้นอยู่กับคนที่สามารถหาความรู้ด้วยตนเอง การดำเนินงานในสถานศึกษาที่ดี การที่มีระบบบริหารในลักษณะเดียวกัน ในการพัฒนางานเพื่อให้ได้เลื่อนวิทยฐานะให้ตำแหน่งสูงขึ้น ต้องผ่านการประเมินสมรรถนะตาม หลักเกณฑ์ที่กำหนด ผ่านการประเมินจากผู้บังคับบัญชาโดยตรง เมื่อไม่ผ่านเกณฑ์ทำให้การปฏิบัติงาน ในหน้าที่เกิดความไม่มั่นใจจะลดสถานภาพการบริหารต่ำลงได้ อันจะไม่เป็นผลดีต่อผู้บริหารและการ บริหารสถานศึกษา จึงทำให้มีการปฏิบัติงานการส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม ไม่แตกต่างกัน

2.2 สถานศึกษาที่ผู้บริหารมีประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน คือ ผู้บริหาร สถานศึกษาที่มี ประสบการณ์ไม่ถึง 10 ปีและมีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป มีบทบาทในการส่งเสริม คุณธรรมจริยธรรม นักเรียนในสถานศึกษาโดยรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษา ถวิล อนันต พงศ์ (2544 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาเปรียบเทียบ ด้านการวางแผนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดพัทลุงที่มีประสบการณ์ทางการบริหารต่างกัน ผลการเปรียบเทียบ ด้านการวางแผนของผู้บริหาร สถานศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษา วิพลิน ชุมพล (2544 : บทคัดย่อ) ผลการ เปรียบเทียบการปฏิบัติงานด้านกา รสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสาค นักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานีพบว่า ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับการศึกษา ชีรพล บุญสุข (2538 : บทคัดย่อ) จากผลการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างทางจริยธรรม ของ ผู้บริหารตามทัศนะของครูและกรรมการ โรงเรียนในจังหวัดกระบี่ ด้านการประพฤติเป็นแบบอย่างของ ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน พบว่า พฤติกรรม จริยธรรม ประสบการณ์มากและน้อย ไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม นักเรียนของผู้บริหาร สถานศึกษา ปัจจุบันมีการอบรมเข้ม จึงมีความรู้ความสามารถประสบการณ์จาก การเรียนรู้ใกล้เคียงกัน ความตื่นตัวทางวิชาการมากก็สามารถบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพได้ และการอบรมของผู้บริหารสถานศึกษามีตลอดเวลา ซึ่งเป็นวิชาการใหม่ที่รับรู้พร้อมๆกับผู้บริหารเดิม จึงมีความรู้ความสามารถเหมือนกับผู้บริหารที่มีประสบการณ์มากกว่า ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามี ประสบการณ์ในการบริหารไม่ถึง 10 ปี และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป มีการ ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนไม่แตกต่างกัน

2.3 สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันได้แก่บทบา ทของผู้บริหารสถานศึกษาใน การส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ในสถานศึกษาที่มีนักเรียนต่ำกว่า 300 คนและ 300 คนขึ้นไป ผล การศึกษาโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษา ธวัศ ตัสโต (2546 : 79) ศึกษาความ คิดเห็นของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร โรงเรียนขนาดต่างกันพบว่า ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับการศึกษา วิจิตร ปานแก้ว (2536 :

บทคัดย่อ) ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานบริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี ผลการศึกษาสถานศึกษาที่มี ขนาดต่างกันพบว่าไม่แตกต่างกัน ส่วนในด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาที่มีนักเรียน 300 คน ขึ้นไปมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาที่ มีนักเรียนต่ำกว่า 300 คน ทั้งนี้เป็นเพราะ ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน เป็นงานสำคัญสำหรับสถานศึกษาที่มีนักเรียนมาก ต้องจัดทำให้ได้ครบวงจร สถานศึกษาที่มีบุคลากรมากกว่ามีความพร้อมกว่า จำเป็นต้องจัดการอย่างเป็นระบบมากขึ้น การจัดสรรบุคลากรเพื่อการจัดกิจกรรม การจั ดสรรงบประมาณยึดกฎเกณฑ์จำนวนเด็กเป็นพื้นฐาน และจะเพิ่มงบประมาณเมื่อเด็กเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นผลให้สถานศึกษาที่มีเด็ก 300 คน ขึ้นไป ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียนจึงสูงกว่า ส่วนด้านการกำหนดนโยบาย ด้านการประพฤตินเ็นแบบอย่าง ด้านการอบรม สั่งสอน ด้านการจัดอาคารสถานที่และด้านการสัมพันธ์ชุมชนพบว่า ไม่แตกต่างกัน

ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ การบริหารที่มีการจัดระบบงบประมาณ บุคลากร และสภาพการบริหาร การบังคับบัญชา ที่เป็นเอกภาพ โดยเฉพาะด้านงบประมาณที่จัดสรรให้โดยคำนึงถึงเด็ ก จัดสรรตามขนาด และความจำเป็นตามที่มีเด็กเป็นสัดส่วน ประกอบกับสถานศึกษาต้องปฏิบัติงานในสถานศึกษาให้บรรลุตามเกณฑ์มาตรฐานที่สำนักรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดไม่ว่าจะมีเด็กมากหรือน้อยต้องดำเนินการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ .ศ. 2542 สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2543 : 1) ดังปรากฏในรายละเอียดมาตรฐานด้านต่างๆ โดยเฉพาะในด้านผู้เรียนมีการกำหนดให้มีการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม คือ คุณลักษณะอันพึงประส ่งค์ ที่จะสามารถพัฒนาเด็กในสถานศึกษาเกิดการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม สถานศึกษารับผิดชอบ จะทำให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีศีลธรรม มีความรับผิดชอบ จากระเบียบ และกฎหมายดังกล่าวจึงทำให้ทุกสถานศึกษาตระหนักมีความจำเป็นที่ต้องพัฒนาสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาขนาดเล็กหรือสถานศึกษาขนาดใหญ่ จึงมีการปฏิบัติที่ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษา ชอบ มุกดา (2541 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัญหาการวางแผนการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดตรัง พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำข้อมูลไปใช้

จากการรวบรวมข้อเสนอนี้ บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้ คือ

1.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ได้แก่ ผู้บริหารต้องประพฤติเป็นแบบอย่าง และการดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรมต้องมีการดำเนินการในลักษณะเป็นกิจกรรม

2. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษา ในด้านต่างๆ ดังนี้

2.1 ด้านการกำหนดนโยบาย การกำหนดระเบียบการวัดผลของสถานศึกษาว่าด้วยความประพฤติที่ดีของนักเรียนในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นๆ ควรมีการกำหนดระเบียบการวัดผลของสถานศึกษาว่าด้วยความประพฤติที่ดีของนักเรียนในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาด้านนโยบายให้มากขึ้น

2.2 ด้านการประพฤติเป็นแบบอย่าง การให้ความสำคัญเรื่องการมีความอดทน และอดกลั้นต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นๆ จึงควรมีการพัฒนาอบรมพัฒนาหรือจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านอารมณ์อย่างสม่ำเสมอ

2.3 ด้านการอบรมสั่งสอน การประกวดการเขียนบทความสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นๆ จึงควรให้มีการจัดการนิเทศครูผู้สอนหรือส่งเสริมการใช้ห้องสมุดของโรงเรียนให้เป็นประโยชน์มากขึ้น

2.4 ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน การจัดกิจกรรมได้วาทีหรือการปาฐกถา ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นๆ ควรให้มีการส่งเสริมและจัดได้วาทีหรือการฝึกพูดอย่างสม่ำเสมอ

2.5 ด้านการจัดอาคารสถานที่ การจัดมุมนิทรรศการแสดงผลงาน / รางวัล / เพื่อประกาศเกียรติคุณนักเรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นๆ ควรจัดบรรยากาศในห้องเรียนตรงตามหลักคำสอนของอิสลามและเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

2.6 ด้านการสัมพันธ์ชุมชน การประกาศเกียรติคุณ ยกย่อง ชมเชย แก่บุคลากรในชุมชน ที่เข้ามามีส่วนช่วยเหลือกิจกรรมของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่นๆ ควรประกาศ ยกย่อง ชมเชยบุคคลภายนอกที่เข้ามามีส่วนช่วยสนับสนุนกิจการต่าง ๆ ภายในโรงเรียนเพื่อให้เกิดผลดีกับนักเรียน

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป การวิจัยครั้งนี้ พบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจหลายประการ ที่ควรนำไปวิจัยครั้งต่อไป คือ

3.1 ควรมีการวิจัยกำหนด ระเบียบการวัดผลของสถานศึกษาว่าด้วยความประพฤตินักเรียนในสถานศึกษา

3.2 ควรมีการศึกษาด้านการกำหนดนโยบายเรื่องคุณธรรมจริยธรรมในทุกระดับเพื่อสร้างความตระหนักสำหรับผู้บริหาร อาจจะสามารถส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมแก่บุคลากร และผู้เรียนมากขึ้น

3.3 ควรมีศึกษาด้านครูผู้สอนที่มีส่วนส่งเสริม จริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กสู่การเป็นคนดีตามเป้าหมายของแผนการศึกษาชาติ

Prince of Songkla University
Pattani Campus